

[Niels Helveg Petersen.]

henvise til de bemærkninger, som er gjort i vismandsrapporten fra april, hvor man siger på side 2, at der er

„en nærliggende risiko for, at stigningen i den samlede efterspørgsel efterhånden kan blive så stærk, at den udløser et inflationspres og et forøget betalingsbalancunderskud“.

Det siges videre:

„Baggrunden herfor er den ekspansive virkning, der er udgået fra den fortsatte stærke stigning i eksporten, det offentlige forbrug og de offentlige investeringer, fra den nu indledte opgang i de erhvervs-mæssige investeringer og boligbyggeriet samt fra tendenserne til stærkere stigning i det private forbrug.“

Det siges videre i vismandsrapporten:

„Der er mindre risiko forbundet med at gribe ind allerede nu end med at vente til senere på året. Udskydes indgrebene, kan der som nævnt være fare for, at der udvikler sig et efterspørgselspres, inden indgrebene har nået at virke.“

Disse indgreb er ikke overflødiggjort ved diskontoforhøjelsen, jeg vil sige tværtimod. Jeg skal ikke bestride, at diskontoforhøjelsen desværre får indenlandske virkninger, men det afgørende er, at netop i denne situation tør vi ikke lade pengepolitikken bære hele byrden. Det har været en fejl i dansk økonomisk politik, at man har ladet pengepolitikken bære for stor en del af byrden, man har grebet ind for sent og ofte utilstrækkeligt, og derfor må det, uanset hvilket syn man i øvrigt måtte have på diskontoforhøjelsen, for os være afgørende, at den finanspolitiske stramning må gennemføres nu.

I øvrigt er det ganske ejendommeligt at bemærke, hvorledes oppositionspartierne i synet på diskontoen ligesom skifter argumentet ustandselig fra det ene ben til det andet. I det ene øjeblik kritiserer man regeringen, fordi man ikke tidligere har gennemført en diskontoforhøjelse. I det andet øjeblik kritiserer man, at der overhovedet er gennemført en diskontoforhøjelse. Der er ikke megen mening i begge dele. Diskontoforhøjelsen har 2 formål. Den skal tjene til at medvirke til at fordyre varentransaktioner, der foretages med henblik på revaluering. I samme retning, men

endnu stærkere, vil virke de indgreb, man i øvrigt foretager, hvor man griber ind over for forudbetalingerne og forbyder fremskydninger af tilbagebetalinger. Men dernæst, og det er jo det væsentlige ved denne diskontoforhøjelse, skal den i almindelighed bidrage til at vende kreditstrømmen. I mange år har vi kunnet finansiere vore kortfristede lån i udlandet, fordi udlandets renteniveau var lavere end det danske, men vi oplevede jo ved årets begyndelse, at udlandets renteniveau voksede sig op over det danske, og det fik en række virkninger. Det fik vel bl. a. den virkning, men det har jeg ingen tal for, at udenlandske investeringer i Danmark blev mindre attraktive. Videre at det blev mindre attraktivt for danske firmaer at tage lån i udlandet, og det har vi i hvert fald tal for. Men videre har diskontoforhøjelsen jo ikke kun en betydning i forholdet til Tyskland, men med denne argumentation en betydning i forholdet til renteniveauet i Europa i det hele taget og måske ikke mindst betydning i forhold til det vigtige eurodollarmarked.

Nu siges det fra oppositionens side, at i stedet for at løse problemet ved en diskontoforhøjelse kan man klare det ved en rentedifferentiering. Rentedifferentiering er jo mange ting. Vi har i øjeblikket rentedifferentiering i den form, at vi har en særlig lav rente i byggeriet, skibsbyggeriet og for andre specielle formål, men rentedifferentiering i denne udlægning betyder, at man skulle have en særlig høj rente i det hele taget for finansiering af al import. Sådan har jeg forstået tankegangen. At man skulle, ved aftaler eller ved lovgivningsinitiativer, sørge for, at al import blev belagt med en højere rente end anden form for virksomhed. Det kalder man rentedifferentiering, men det bør man i virkeligheden kalde ved sit rette, sit eget navn: det er en ganske regulær og banal importafgift, der her er tale om.

Der er jo flere lande, der har sådanne importafgifter. Derfor kunne vi selvfølgelig eftergøre det. England har det, Frankrig har det, Tyskland har det med modsat fortegn, derved at Tyskland har eksportafgifter og importpræmieringer. Men der er overordentlig store betænkeligheder knyttet til, at man fra dansk side skulle bevæge sig ud i dette system. Et sådant system af